Komputerowe systemy rozpoznawania

2020/2021

Prowadzący: prof. dr hab. inż. Adam Niewiadomski poniedziałek, 12:00

Data oddania:	Ocena:
Data Ouuama.	OCEIIA.

Julia Szymańska 224441 Przemysław Zdrzalik 224466

Projekt 2. Podsumowania lingwistyczne relacyjnych baz danych

1. Cel

Celem projektu jest stworzenie aplikacji lingwistycznie agregującej zawartości zbioru danych. Jako wynik działania aplikacji zostanie wygenerowany opis zawartości danych liczbowych w zbiorze w języku quasi-naturalnym.

2. Charakterystyka podsumowywanej bazy danych

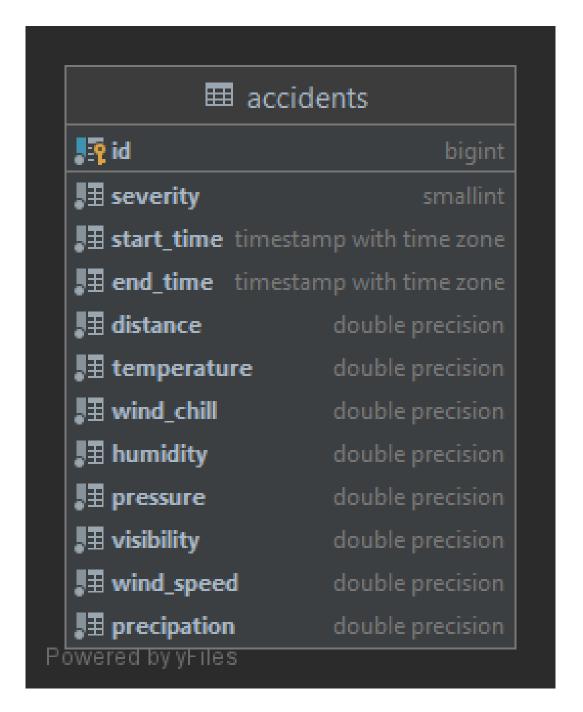
W programie został użyty zbiór danych znajdujący się w pliku CSV, który został przekształcony w bazę danych.

Zbiór danych zawiera informacje o ponad 3 milionach wypadków samochodowych w 49 stanach Zjednoczonych Stanów Ameryki, mających miejsce od lutego 2016 do grudnia 2020. Spośród 47 kolumn znajdujących się w zbiorze danych, wybraliśmy następujących 11 kolumn:

- Dotkliwość Severity wpływ wypadku na ruch na drodze, przyjmuje wartości całkowite od 1 do 4 włącznie, gdzie 1 oznacza najmniejszy wpływ na ruch drogowy, natomaist 4 oznacza największy wpływ. Dotkliwość można lingistycznie opisać jako mały lub duży wpływ na ruch drogowy.
- Czas rozpoczęcia Start_Time czas rozpoczęcia się wypadku w lokalnej strefie czasowej, przyjmuje wartości od 8 lutego 2016, do 31 grudnai 2020. Wartość kolumny zostanie zamieniona na wartość całkowitą oznaczającą liczbę sekund od początku 1970 roku.
- Czas zakończenia End_Time czas zakończenia się wypadku w lokalnej strefie czasowej, przyjmuje wartości od 8 lutego 2016, do 1 stycznia 2021.

- Wartość kolumny zostanie zamieniona na wartość całkowitą oznaczającą liczbę sekund od początku 1970 roku.
- Odległość Distance długość odcinka ulicy, na którego miał wpływ wypadek wyrażony w milach. Przyjmuje wartości zmiennoprzecinkowe od 0 do 334, gdzie zdecydowana większość danych mieści się w przedziale od 0 do 6.67.
- Temperatura Temperature temperatura powietrza w momencie, gdy zdarzył się wypadek wyrażona w Fahrenheit'ach. Przyjmuje wartości zmiennoprzecinkowe od -16 do 104. Temperature można opisac jako bardzo zimną, zimną, umiarkowaną, ciepłą, bardzo ciepłą. Oczywiście jest to opis subiektywny.
- Temperatura odczuwalna Wind_Chill temperatura odczuwalna w momencie, gdy zdarzył się wypadek wyrażona w Fahrenheit'ach. Przyjmuje wartości zmiennoprzecinkowe od -16 do 101. Temperaturę odczuwalną mozna opisać tak samo jak temperaturę.
- Wilgotność Humidity wilgotność powietrza w momencie, gdy zdarzył się wypadek wyrażona w procentach. Przyjmuje wartości zmiennoprzecinkowe od 4 do 100.
- Ciśnienie Pressure ciśnienie powietrza w momencie, gdy zdarzył się wypadek wyrażona w inches. Przyjmuje wartości zmiennoprzecinkowe od 27 do 32. Ciśnieje można opisac jako wysokie, umiarkowane lub niskie.
- Widoczność Visibiity widoczność w momencie, gdy zdarzył się wypadek wyrażona w milach. Przyjmuje wartości zmiennoprzecinkowe od 0 do 12. Widoczność mozna opisać jako dobrą, ograniczoną, słabą
- Prędkość wiatru Wind_Speed prędkość wiatru w momencie, gdy zdarzył się wypadek wyrażona w milach na godzinę. Przyjmuje wartości zmiennoprzecinkowe od 0 do 40. Wiatr mozna opisać jako silny, słaby, bryzę i umiarkowany.
- Ilość opadów Principation ilość opadów w momencie, gdy zdarzył się wypadek wyrażona w inches. Jeśli opady nie występowały to kolumna przyjmuje wartość nan. Przyjmuje wartości zmiennoprzecinkowe od 0 do 0.5.

Atrybutom nadawane są opisane zwyczajowe wartości lingwistyczne ze względu na zwiększenie przystępności i ułatwienie szybkiego zrozumienia atrybutu przez człowieka, kiedy ten atrybut nie musi być dokładnie opisany. Przykładowo temperatura, mimo że zrozumiała dla człowieka w postaci liczbowej, jest łatwiejsza do szybszego zrozumienia w postaci tekstowej, a dla ludzi nie ma dużego znaczenia czy temperatura rózni się o 1 czy 2 stopnie, wystarczy opisać ją słownie tak jak wcześniej podaliśmy jako bardzo zimną, zimną, umiarkowaną, ciepłą, bardzo ciepłą.

Rysunek 1. Tabela reprezentująca omawiane dane wykonana w DBMS Postgresql

3. Atrybuty i liczności obiektów wyrażone zmiennymi lingwistycznymi

Zmienne lingwistyczne dla wybranych 10 atrybutów z bazy danych, przedstawione w formie wykresów funkcji przynależności i wzorów analitycznych, wymienione etykiety oraz objaśnione wszystkie symbole ułatwiające czytelnikowi ich zrozumienie [2]. Zbędne jest cytowanie definicji. Konieczne precyzyjnie podane przestrzenie rozważań każdej zmiennej lingwistycznej, wzory i wykresy dla każdej wartości/etykiety.

Jw. kwantyfikatory lingwistyczne – opisane etykietami, wykresami funkcji przynależności i wzorami analitycznymi. Uzasadnione wiedzą dziedzinową wybrane zakresy i etykiety. Precyzyjnie podane przestrzenie rozważań każdego kwantyfikatora lingwistycznego/rozmytego, wzory i wykresy dla każdej wartości/etykiety. Opisy własne z przypisami do literatury, tak by inżynier innej specjalności zrozumiał dalszy opis tego konkretnego ćwiczenia/eksperymentu.

Sekcja uzupełniona jako efekt zadania Tydzień 09 wg Harmonogramu Zajęć na WIKAMP KSR.

4. Narzędzia obliczeniowe: projekt (wybór, implementacja) i diagram UML pakietu obliczeń rozmytych. Diagram UML generatora podsumowań

4.1. Diagram pakietu obliczeń rozmytych

Diagram UML i zwięzły opis pakietu obliczeń rozmytych: źródło pakietu (zewnętrzny/własny/hybrydowy), przypis do literatury. Krótka charakterystyka najważniejszych klas i podstawowych dla zadania ich metod.

Sekcja uzupełniona jako efekt zadania Tydzień 10 wg Harmonogramu Zajęć na WIKAMP KSR.

4.2. Diagram UML generatora podsumowań. Krótka instrukcja użytkownika

Diagram UML generatora podsumowań (warstwy obliczeniowej oraz interfejsu użytkownika). Krótki ilustrowany opis jak użytkownik może korzystać z aplikacji, w szczególności wprowadzać parametry podsumowań, odczytywać wyniki oraz definiować własne etykiety i kwantyfikatory. Wersja JRE i inne wymogi niezbędne do uruchomienia aplikacji przez użytkownika na własnym komputerze.

Sekcja uzupełniona jako efekt zadania Tydzień 11 wg Harmonogramu Zajęć na WIKAMP KSR.

5. Jednopodmiotowe podsumowania lingwistyczne. Miary jakości, podsumowanie optymalne

Wyniki kolejnych eksperymentów wg punktów 2.-4. opisu projektu 2. Listy podsumowań jednopodmiotowych i tabele/rankingi podsumowań dla danych atrybutów obowiązkowe i dokładnie opisane w "captions" (tytułach), konieczny opis kolumn i wierszy tabel. Dla każdego podsumowania podane miary jakości oraz miara jakości podsumowania optymalnego.

Sekcja uzupełniona jako efekt zadania Tydzień 11 wg Harmonogramu Zajęć na WIKAMP KSR.

6. Wielopodmiotowe podsumowania lingwistyczne i ich miary jakości

Wyniki kolejnych eksperymentów wg punktów 2.-4. opisu projektu 2. Uzasadnienie i metoda podziału zbioru danych na rozłączne podmioty. Listy podsumowań wielopodmiotowych i tabele/rankingi podsumowań dla danych atrybutów obowiązkowe i dokładnie opisane w "captions" (tytułach), konieczny opis kolumn i wierszy tabel. Konieczne uwzględnienie wszystkich 4-ch form podsumowań wielopodmiotowych.

** Możliwe sformułowanie zagadnienia wielopodmiotowego podsumowania optymalnego **.

Ewentualne wyniki realizacji punktu "na ocenę 5.0" wg opisu Projektu 2. i ich porównanie do wyników z części obowiązkowej.

Sekcja uzupełniona jako efekt zadania Tydzień 12 wg Harmonogramu Zajęć na WIKAMP KSR.

7. Dyskusja, wnioski

Dokładne interpretacje uzyskanych wyników w zależności od parametrów klasyfikacji opisanych w punktach 3.-4 opisu Projektu 2. Szczególnie istotne są wnioski o charakterze uniwersalnym, istotne dla podobnych zadań. Omówić i wyjaśnić napotkane problemy (jeśli były). Każdy wniosek/problem powinien mieć poparcie w przeprowadzonych eksperymentach (odwołania do konkretnych wyników: tabel i miar jakości). Ocena które wybrane kwantyfikatory, sumaryzatory, kwalifikatory i/lub ich miary jakości mają małe albo duże znaczenie dla wiarygodności i jakości otrzymanych agregacji/podsumowań. Dla końcowej oceny jest to najważniejsza sekcja sprawozdania, gdyż prezentuje poziom zrozumienia rozwiązywanego problemu.

** Możliwości kontynuacji prac w obszarze logiki rozmytej i wnioskowania rozmytego, zwłaszcza w kontekście pracy inżynierskiej, magisterskiej, naukowej, itp. **

Sekcja uzupełniona jako efekt zadań Tydzień 11 i Tydzień 12 wg Harmonogramu Zajęć na WIKAMP KSR.

8. Braki w realizacji projektu 2.

Wymienić wg opisu Projektu 2. wszystkie niezrealizowane obowiązkowe elementy projektu, ewentualnie podać merytoryczne (ale nie czasowe) przyczyny tych braków.

Literatura

- [1] A. Niewiadomski, Zbiory rozmyte typu 2. Zastosowania w reprezentowaniu informacji. Seria "Problemy współczesnej informatyki" pod redakcją L. Rutkowskiego. Akademicka Oficyna Wydawnicza EXIT, Warszawa, 2019.
- [2] S. Zadrożny, Zapytania nieprecyzyjne i lingwistyczne podsumowania baz danych, EXIT, 2006, Warszawa
- [3] A. Niewiadomski, Methods for the Linguistic Summarization of Data: Applications of Fuzzy Sets and Their Extensions, Akademicka Oficyna Wydawnicza EXIT, Warszawa, 2008.

Literatura zawiera wyłącznie źródła recenzowane i/lub o potwierdzonej wiarygodności, możliwe do weryfikacji i cytowane w sprawozdaniu.